

**POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA
W KOLBUSZOWEJ**

Adres: 36-100 Kolbuszowa, ul.11-go Listopada 10

tel. 0 17 2271150; fax 0 17 2271150

e – mail: psse.kolbuszowa@gis.gov.pl

**Informacja o stanie bezpieczeństwa
sanitarnego powiatu kolbuszowskiego
za 2020r.**

Sporządził :

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Kolbuszowej

09.03.2021r. Barbara Dudzińska

Data i podpis

I. Informacja ogólna o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

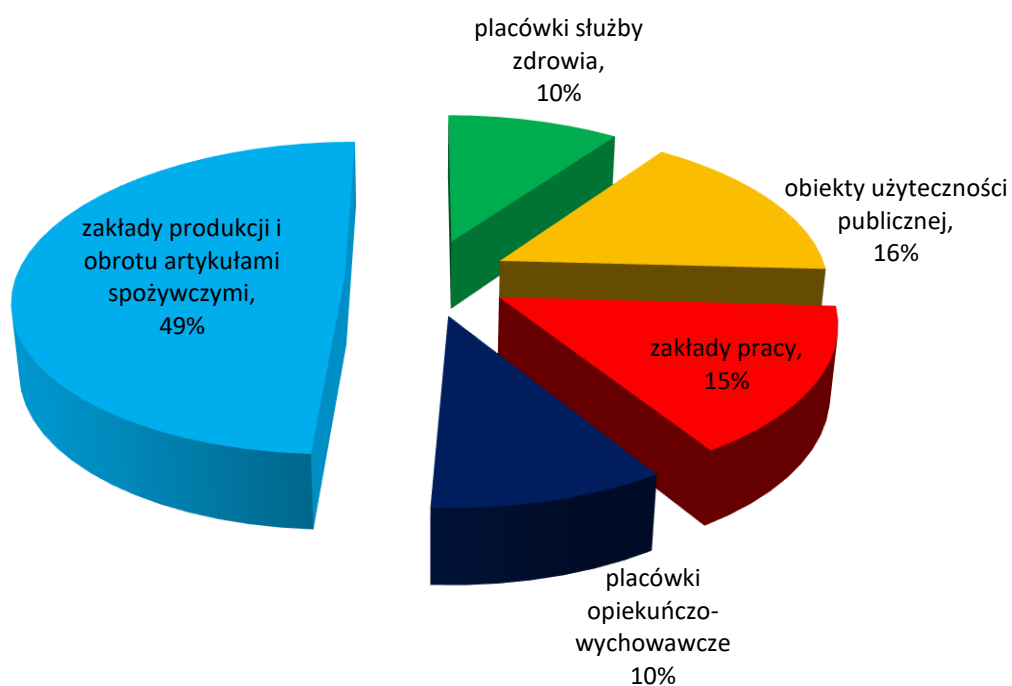
Państwowa Inspekcja Sanitarna zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. Dz. U. z 2021r poz. 195 (ustawa o PIS) jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, higieniczno-sanitarnymi jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Celem jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Ogólna charakterystyka Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Kolbuszowej

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna działa na terenie powiatu kolbuszowskiego. Działalność stacji jest oparta na współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Rzeszowie i jej Oddziałami Laboratoryjnymi w Tarnobrzegu, Sanoku, Przemyślu.

Nadzór sanitarny jest prowadzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Kolbuszowej w 932 obiektach (liczba obiektów w dniu 31.12.2020r), tj.: 92 placówkach służby zdrowia, 149 obiektach użyteczności publicznej, 142 zakładach pracy, 91 placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych, 458 zakładach produkcji i obrotu artykułami spożywczymi, przedmiotami użytku, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi. Jako iż w skład 1 obiektu, może wchodzić kilka placówek, np. z przedszkola, szkoły, stołówki, gabinetu opieki medycznej, bieżący nadzór będą tam pełnić pracownicy kilku pionów, ale obiekt wykazany jest jeden w raz w ewidencji Stacji. Wzrost liczby placówek ma związek ze zmianą przepisów w 2020r, PPIS przejął nadzór nad placówkami służby zdrowia i oświaty, których organem prowadzącym jest Starosta (do marca 2020r nadzór pełnił PPWIS w Rzeszowie) oraz obiektami podległymi Państwowej Inspekcji Sanitarnej MSWiA zlikwidowanej w lipcu 2020r.

Struktura obiektów będących pod nadzorem PIS w powiecie kolbuszowskim

Personel:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kolbuszowej na koniec 2020r. zatrudniała 17 osób (14,25 etatu), w tym w nadzorze bieżącym (z uwzględnieniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego) było zatrudnionych 13 osób (12,5 etatu), 4 osoby obsługi (1,75 etatu).

Pracownicy odpowiedzialni za kontrolę są przeszkoleni, mają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie oraz wiedzę na temat wymagań dotyczących inspekcji, które mają przeprowadzać. Pracownicy posiadają odpowiednie wykształcenie i umiejętności do zajmowania danego stanowiska i realizacji powierzonych obowiązków, uzupełniane i pogłębiane na szkoleniach. Jedna pracownica podjęła studia podyplomowe mające zastosowanie w pracy Inspekcji Sanitarnej.

System Jakości:

Inspekcja Sanitarna w powiecie kolbuszowskim posiada od 2002r. wdrożony system jakości działalności kontrolnej. Obecnie w oparciu o Normę PN-EN ISO/IEC 17020:2012 – *Ocena zgodności -- Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję*, który jest systematycznie doskonalony. System ten pozwolił na pełniejszą i sprawniejszą ocenę kontrolowanych obiektów w zakresie zgodności z wymaganiami. Wdrożone procedury i instrukcje pozwalają na ocenę jakości pracy personelu i szybkie reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości.

Ocena Wyników Kontroli Zewnętrznych (Jednostki Nadrzędne, Instytuty, Itp.)

W 2020r. nie było przeprowadzanych kontroli zewnętrznych Stacji.

Współpraca:

W 2020 roku poszczególne komórki organizacyjne wykonujące czynności kontrolne współpracowały między innymi z: Policją, Inspekcją Weterynaryjną, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kolbuszowej, Inspekcją Ochrony Środowiska, Państwową Inspekcją Pracy, Państwowym Zakładem Higieny w Warszawie, Instytutem Żywności i Żywienia w Warszawie, Instytutem Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu, Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy. Kontynuowano również współpracę z jednostkami samorządowymi Starostwa i Gmin z terenu powiatu Kolbuszowskiego, zakładami opieki zdrowotnej, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, organizacjami pożytku publicznego itp.

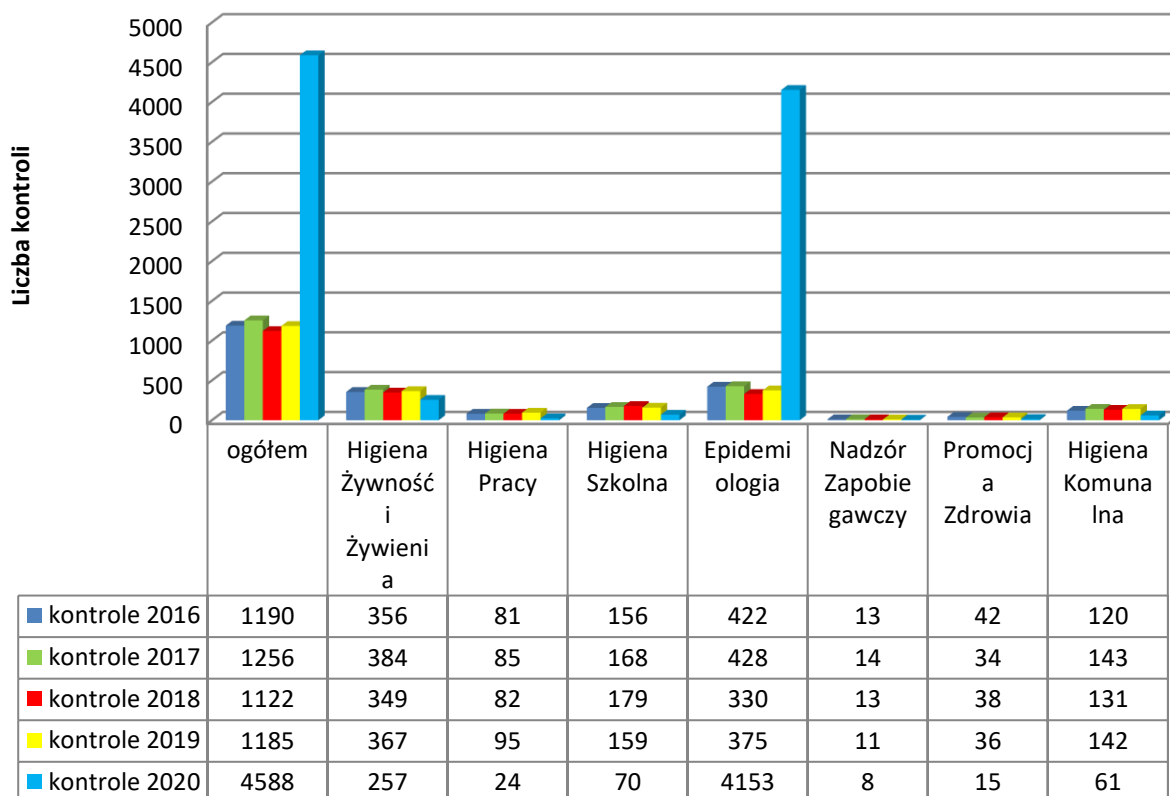
Podstawowe dane o działalności nadzorczej Państwowej Inspekcji Sanitarnej Powiatu Kolbuszowskiego w 2020 roku.

Realizacja zadań statutowych odbywała się zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2020r.” obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami. W związku z ogłoszeniem Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego na zgodność z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie do odwołania wstrzymano w obiektach nadzorowanych działania kontrolne zgodnie z harmonogramem kontroli obiektów na rok 2020. To działanie miało na celu skierowanie wszystkich sił i zasobów kadrowych na prowadzenie czynności związanych z zabezpieczeniem epidemiologicznym oraz edukacją z zakresu higieny i zapobiegania chorobom, a w szczególności zarażeniom koronawirusem SARS CoV-02.

W 2020r w skali powiatu miało miejsce 4588 kontroli, w tym w ramach bieżącego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego przeprowadzono 413 kontroli. W związku z wystąpieniem na obszarze kraju epidemii i wprowadzeniu licznych obostrzeń, przeprowadzono 760

kontroli/wizytacji w zakresie przestrzegania nowych ograniczeń zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Wydano 2636 decyzji, w tym 2546 stanowiło decyzje wydaną w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, lub na mocy, których strona nabyła prawo, jak również decyzje zmieniające treść wydanych decyzji, decyzje w sprawie chorób zawodowych. Wydano 47 postanowień, 1 tytuł wykonawczy. Nałożono 8 mandatów, na kwotę 1700 zł. Nałożono 2 kary pieniężne na łączną kwotę 10 tys. zł.

Zestawienie kontroli w latach 2016-2020

Porównując liczbę przeprowadzonych kontroli sanitarnych z ostatnich lat, widzimy, że 2020 był rokiem, który zaowocował olbrzymią intensyfikacją prac dla Inspekcji Sanitarnej. Pracownicy tutejszej Stacji pracują od marca 2020r siedem dni w tygodniu, częstokroć poza ustalony czas pracy. Został całkowicie przeorganizowany Inspektorat, wszyscy pracownicy PSSE Kolbuszowa pracowali na rzecz Epidemiologii i przeciwdziałania epidemii, ograniczając równocześnie inne działania Stacji, za wyjątkiem tych które były niezbędne dla bezpieczeństwa społeczeństwa.

Wykonywanie badań

Zakres wykonywanych badań wynika z corocznych wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, w których są wskazane kierunki działań i zagadnienia do realizacji przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Na ich podstawie tworzone są Plany Zasadniczych Przedsięwzięć.

Higiena Żywności i Żywienia corocznie otrzymuje „Plany pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS”, w których wskazane są ilość, asortyment żywności i zakres badań. W razie potrzeby próbki pobierane są również poza planem. W przypadku, gdy zbadane próbki nie spełniają wymagań, PSSE podejmuje dalsze działania administracyjne w celu wycofania z rynku żywności szkodliwej dla zdrowia. W ramach prowadzonego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano do badań laboratoryjnych 108 próbek żywności. W pięciu próbkach lodów z automatu stwierdzono liczbę jtk/g bakterii Enterobacteriaceae przekraczającą wartości

dopuszczalne. Właściciel obiektu po otrzymaniu wyników badań unieruchomił produkcję i sprzedaż lodów, zakład i wyposażenie poddał czyszczeniu i dezynfekcji, a następnie zbadał nowo wyprodukowane lody. Po otrzymaniu wyników zgodnych z wymogami ponownie uruchomił automat do lodów. W dziesięciu próbkach mięsa drobiowego stwierdzono obecność pałeczek z rodzaju *Campylobacter* – sprawę przekazano do właściwych miejscowo Powiatowych Lekarzy Weterynarii ze względu na siedzibę producentów zakwestionowanych środków spożywczych.

Higiena Komunalna czuwa nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i na kąpieliskach, w ramach nadzoru nad zakładami produkującymi wodę i kąpieliskami, opracowują plany badań w ramach monitoringu kontrolnego i monitoringu przeglądowego. W 2020r. tutejsi pracownicy pobrali do badania 49 prób wody.

Do poboru prób odpowiednie kwalifikacje ma 4 pracowników. Próbkobiorcy posiadają odpowiednie przeszkolenie, które sukcesywnie doskonali na kolejnych szkoleniach organizowanych przez jednostki nadrzędne, w tym Główny Inspektorat Sanitarny. Pracownicy pobierający próby dokonują poboru prób zgodnie z obowiązującymi procedurami, normami i wytycznymi dotyczącymi poboru prób.

W 2020 roku pracownicy PSSE Kolbuszowa w ramach nadzoru sanitarnego pobrali do badania 290 prób, w tym 108 higiena żywności i żywienia, 49 higiena komunalna, 133 epidemiologia. Przeprowadzono 75 oznaczeń fizycznych (pomiar temperatury) w zakresie mikroklimatu.

W zakresie badań środowiska pracy PSSE Kolbuszowa corocznie w swoich planach typuje zakłady, w których należy wykonać pomiary. Zakres badań jest ustalany na podstawie kontroli przeprowadzonej w zakładzie. W 2020r w ramach nadzoru wytypowano 8 zakładów pracy do badania/pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia dotyczące hałasu, pyłu, wibracji ogólnej, substancji chemicznych, mikroklimatu gorącego. Zrealizowano pomiary w 1 zakładzie pracy (przed wystąpieniem epidemii), realizację pozostałych zawieszono, zakłady nie funkcjonowały, lub w ograniczonym zakresie prowadziły produkcję, jak również pracownicy Inspekcji zostali oddelegowani do zajęć związanych z przeciwdziałaniem epidemii.

W przypadku badań statutowych (w zakresie art. 6 ustawy z dn. 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi Dz. U. 2020 poz. 1845) PSSE Kolbuszowa zleca badania Laboratorium Diagnostyki Medycznej w Tarnobrzegu. W 2020r. przebadano 254 osoby na nosicielstwo *Salmonella* i *Shigella*. Od 2016r dla osób uczących się, mających skierowanie ze szkoły badania wykonywane są nieodpłatnie. W 2020r przebadano dodatkowo 61 uczniów i studentów.

II. Szczegółowa informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu kolbuszowskiego

1. OCENA W ZAKRESIE NADZORU NAD ZAKŁADAMI SŁUŻBY ZDROWIA

Sprawowanie nadzoru epidemiologicznego jest podstawowym zadaniem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadanie to realizowane jest głównie przez pion epidemiologii, który każdego roku wdraża i kontroluje programy zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych oraz pasożytniczych, w tym prowadzi nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych, które są skuteczną formę zapobiegania chorobom zakaźnym, a także opracowuje i ocenia stan sanitarny podmiotów działalności leczniczej.

W 2020 roku pojawiła się nowa choroba zakaźna SARS-CoV-2, w kraju i na świecie został ogłoszony stan epidemii, zaistniały zdarzenia, których następstwem była konieczność uruchomienia elementów zarządzania kryzysowego. Zaobserwowano epidemiczny wzrost zachorowań na Covid-19, zaś zachorowania na niektóre choroby zakaźne miało podobnie jak w latach ubiegłych charakter sezonowy, lub było kontynuacją wieloletnich trendów. Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej w powiecie były dane liczbowe o zachorowaniach pochodzące z placówek leczniczych. Gromadzone informacje o chorobach zakaźnych obejmują jednostki chorobowe podlegające obowiązkowi zgłaszania z mocy Ustawy z dnia 5 grudnia 2008r o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020r. poz.1845 ze zm.).

Prowadzenie rejestracji chorób zakaźnych odbywa się zgodnie Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10) oraz Definicjami przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Na podstawie uzyskanych informacji podejmowane były działania przeciwepidemiczne przez pracowników PSSE bezzwłocznie po ich otrzymaniu. W roku 2020 pracownicy tutejszej Stacji oraz przeprowadzili ogółem 3391 wywiadów epidemiologicznych (dziesięciokrotny wzrost w stosunku do roku poprzedniego)

Działalność pionu przeciwepidemicznego związana jest z kontynuowaniem bieżącej działalności p/epidemicznej, nadzorem w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz nadzorem nad placówkami udzielającymi świadczeń medycznych i realizacją obowiązku szczepień ochronnych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych.

Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej w powiecie były dane liczbowe o zachorowaniach pochodzące z placówek leczniczych. Gromadzone informacje o chorobach zakaźnych obejmują jednostki chorobowe podlegające obowiązkowi zgłaszania z mocy Ustawy z dnia 5 grudnia 2008r o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2020 r. poz. 1845).

Prowadzenie rejestracji chorób zakaźnych odbywa się zgodnie Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10) oraz Definicjami przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Na podstawie uzyskanych informacji podejmowane były działania przeciwepidemiczne przez pracowników PSSE bezzwłocznie po ich otrzymaniu. W roku 2020 pracownicy na stanowisku ds. epidemiologii przeprowadzili ogółem 3391 wywiadów epidemiologicznych.

Sytuacja epidemiologiczna na terenie objętym działalnością Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej w 2020 roku w porównaniu z zachorowaniami w roku 2019

Analizując sytuację epidemiologiczną w roku 2020 na uwagę zasługują następujące spostrzeżenia: W grupie chorób szerzących się drogą pokarmową sytuacja w 2020r. przedstawia się w porównaniu z 2019r. następująco - odnotowano spadek liczby zachorowań wywołanych pałeczkami Salmonella w porównaniu do roku 2019 (spadek z 49 przypadków do 30). Odnotowano 1 rodzinne zbiorowe ognisko zachorowań wywołanych ww. bakteriami.

Poziom wirusowych zakażeń jelitowych w 2020 r. przedstawia się następująco:

- zakażenia wywołane przez norowirusy – 13 zachorowań (w 2019 r.: 46)

- zakażenia wywołane przez rotawirusy – 18 zachorowań (w 2019 r.: 74)

W ilości zachorowań ogółem na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w 2020 r. odnotowano 36 przypadków zachorowań , w tym u dzieci do lat 2: 10 przypadków. W grupie chorób bakteryjnych zakażeń jelitowych - wywołanych przez *Clostridium difficile* odnotowano 4 przypadki czyli o 1 mniej w porównaniu do roku poprzedniego.

W grupie chorób szerzących się drogą powietrzno-kropelkową odnotowano znaczący spadek zachorowań na ospę wietrzną (2020 r.: 88 zachorowań, 2019 r.: 275). Liczba zachorowań na płonicę w latach 2019 i 2020 wzrosła (2020 r. - 32, 2019r. - 24). W grupie zachorowań, w których zapobieganie odbywa się poprzez szczepienia ochronne w 2020 r. nie odnotowano zachorowania na odrę, świnkę, różyczkę, krztusiec oraz odrę.

Nadal odnotowuje się znaczną liczbę zachorowań na boreliozę - liczba zgłoszonych przypadków utrzymuje się na podobnym poziomie co w roku 2019 (2020 r. - 90, 2019 r. : 96 zachorowań).

W 2020 r. zarejestrowano 1 przypadek HIV.

W 2020 r. odnotowano 1 przypadek WZW typu C przewlekłe i BNO, natomiast nie odnotowano zachorowań na WZW typu B- przewlekłe i BNO oraz WZW typu A.

W 2020r., odnotowano 1 przypadek innego nieokreślonego wirusowego zapalenia mózgu.

W 2020r., zarejestrowano także 1 przypadek róży wywołanej przez *Streptococcus pyogenes* inwazyjną.

W 2020r., pojawiła się nowa choroba zakaźna SARS-CoV-2, odnotowano 1354 przypadki, w tym 50 osób zmarło, w związku z tym w całej Polsce wprowadzono stan epidemii.

W załączeniu – tabela przedstawiająca zestawienia liczbowe zachorowań na choroby zakaźne i zapadalność w 2020 roku w porównaniu z okresem roku 2019

ANALIZA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE KOLBUSZOWSKIM

<i>Jednostka chorobowa</i>	<i>Nr klasyfik. międzynarod.</i>	<i>Rok 2019 Liczba zachorowań</i>	<i>Zapadalność na 100000</i>	<i>Rok 2020 Liczba zachorowań</i>	<i>Zapadalność na 100000</i>
<i>Salmonelozy</i>	<i>A02.0</i>	<i>49</i>	<i>79,03</i>	<i>30</i>	<i>48,20</i>
<i>Salmoneloza - posocznica</i>	<i>A02.1</i>	<i>2</i>	<i>3,25</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>
<i>Bak.zak.j.wyw.E.coli biegunkotwórczą</i>	<i>A04.0-2</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Bak.zak.j.wyw. przez Clostridium difficile</i>	<i>A04.7</i>	<i>5</i>	<i>8,06</i>	<i>4</i>	<i>6,43</i>
<i>Bakt.zak.jelitowe inne określone</i>	<i>A04.8</i>	<i>5</i>	<i>8,06</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Inne bakt.zak do 2 lat</i>	<i>A04</i>	<i>5</i>	<i>8,06</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Wirus. zak. jelit wyw. przez rotawirusy</i>	<i>A08.0</i>	<i>74</i>	<i>119,35</i>	<i>18</i>	<i>28,92</i>
<i>Wirusowe zak. jelitowe wyw. przez norowirusy</i>	<i>A08.1</i>	<i>46</i>	<i>74,19</i>	<i>13</i>	<i>20,88</i>
<i>Wirusowe zak. jelit inne określone(adenowirus)</i>	<i>A08.2-3</i>	<i>7</i>	<i>11,29</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Wirusowe zak. jelit u dzieci do l. 2</i>	<i>A08.0-4</i>	<i>53</i>	<i>85,48</i>	<i>20</i>	<i>32,13</i>
<i>Biegunki i zap.żół-jelit BNO -ogółem</i>	<i>A09</i>	<i>161</i>	<i>259,67</i>	<i>36</i>	<i>57,83</i>
<i>Biegunki u dzieci do lat 2</i>	<i>A09</i>	<i>42</i>	<i>67,74</i>	<i>10</i>	<i>16,06</i>
<i>Jersionoza pozajelitowa</i>	<i>A28.2</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Bakt. zak. j. wyw. przez Yersina enterocolitica</i>	<i>A04.6</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Krzusiec</i>	<i>A37</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Płonica</i>	<i>A38</i>	<i>24</i>	<i>38,70</i>	<i>32</i>	<i>-</i>
<i>Róża</i>	<i>A46</i>	<i>2</i>	<i>3,25</i>	<i>6</i>	<i>9,64</i>
<i>Borelioza z Lyme</i>	<i>A69.2</i>	<i>96</i>	<i>154,83</i>	<i>90</i>	<i>144,59</i>
<i>w tym Neuroborelioza</i>		<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Styczność i narażenie</i>	<i>Z20.3/Z24.2</i>	<i>11</i>	<i>17,74</i>	<i>9</i>	<i>14,45</i>

<i>na wściekl./potrzeba szczepień</i>					
<i>Inne określone wirusowe zapalenie mózgu</i>	<i>A81.1;A83;A85;B02.0</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Inne nieokreślone wirusowe zapalenie mózgu</i>	<i>A81.1;A83;A85;B02.0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>
<i>Inne określone wirusowe zapalenie mózgu w innych chorobach objętych MZ-56</i>		<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Wirusowe zapalenie opon mózgowych-określone i nieokreślone</i>	<i>A87.1-9;B02.1</i>	<i>6</i>	<i>9,67</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Ospa wietrzna</i>	<i>B01</i>	<i>275</i>	<i>443,54</i>	<i>88</i>	<i>141,37</i>
<i>Różyczka</i>	<i>B06</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>WZW typu A</i>	<i>B15</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>WZW typu C przewlekłe i BNO</i>	<i>B18.2</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>
<i>WZW typu B - przewlekłe i BNO</i>	<i>B18.0-1</i>	<i>3</i>	<i>4,83</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności</i>	<i>B20-B24</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Nowo wykryte zakażenia HIV</i>	<i>Z21</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>
<i>Świnka</i>	<i>B26</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Bakteryjne zapalenie opon mózg. i/lub mózgu inne określone</i>	<i>G00.2-8;G04.2</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>zap. opon mózgowych inne i nieokreślone</i>	<i>G03</i>	<i>2</i>	<i>3,25</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Grypa ogółem</i>	<i>J10-J11</i>	<i>7</i>	<i>11,29</i>	<i>7</i>	<i>11,25</i>
<i>Grypa dzieci 0-14 lat</i>	<i>J10-J11</i>	<i>4</i>	<i>6,45</i>	<i>6</i>	<i>9,64</i>
<i>Kiła wczesna</i>	<i>A51</i>	<i>1</i>	<i>1,61</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Choroba meningokokowa inwazyjna – zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu</i>	<i>A39.0;A39.8/G05.0</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae, inwazyjna - posocznica</i>	<i>A40.3</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)</i>	<i>U07.1-2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1354</i>	<i>2175,24</i>

W 2020r. zarejestrowano 53 przypadki pokąsań, w których dominowały pogryzienia przez psy i koty oraz 1 pokąsanie przez nietoperza oraz konia. W przypadku braku możliwości wykonania

u zwierząt badań weterynaryjnych (obserwacji) podejmowane były decyzje o podjęciu szczepień p/wścieklicznie - łącznie zaszczepiono 9 osób.

Od 2013 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny prowadzi na szczeblu powiatowym nadzór nad zachorowaniami na gruźlicę. W roku 2013 zarejestrowano 17 przypadków, w 2014 r. - 10 zachorowań, w 2015 - 8 przypadków, w 2016 - 9 zachorowań, w 2017 r. - 5, 2018 r. - 10 zachorowań, 2019r. - 4 przypadki, 2020r. - 5 przypadków, w tym 2 osoby zmarły. Osoby chore znajdują się pod nadzorem poradni specjalistycznych, nie odnotowano przypadków uchylania się od obowiązku leczenia osób prątkujących. Osoby ze styczności z chorymi zostały przebadane w poradniach p/gruźliczych.

W 2020 r. zgłoszono ogółem 540 przypadków zachorowań na grypę, w tym 9 osób zostało hospitalizowanych (8 z powodu objawów układu oddechowego, 1 z innych przyczyn).

W ramach kontynuowanego nadzoru Sentinel pobrano 9 próbek od chorych na grypę - w 5 próbkach stwierdzono obecność materiału genetycznego wirusa podtypu A/H1N1v.

Analiza stanu wystąpienia epidemii w powiecie kolbuszowskim wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 w 2020 roku

W XX wieku opisano 2 koronawirusy wywołujące na ogół łagodne zakażenia dróg oddechowych u ludzi. Koronawirusy szerzące się pandemicznie wykryto dopiero w XXI w. - w 2002 r. w Chinach SARS-HCoV - był przyczyną ciężkich zakażeń dolnych dróg oddechowych (SARS), oraz w 2012 r. MERS-HCoV - krążący głównie na Półwyspie Arabskim. Aby doszło do zakażenia człowieka tymi wirusami konieczne było dwukrotne przełamanie bariery międzygatunkowej. Do 2019 roku poznano 6 wirusów powodujących zakażenia u ludzi. SARS-CoV-2 jest nowym, siódmym koronawirusem, który wywołuje zakażenia u człowieka.

Pierwsze przypadki zapalenia płuc o nieznanym etiologii, według danych opublikowanych przez WHO, pojawiły się na początku grudnia 2019 r. w mieście Wuhan. 7 stycznia 2020 r. wyizolowano nieznanego typu koronawirusa, który pierwotnie nazwano „nowym koronawirusem”. Obecnie patogen określa się jako SARS-CoV-2. COVID-19 to choroba wywołana przez SARS-CoV-2. "CO" w nazwie oznacza koronę (ang. corona), "VI" -wirus (ang. virus), "D" -chorobę (ang. disease), a liczba 19 wskazuje rok pojawienia się wirusa.

Wirus przenosi się drogą kropelkową oraz przez bezpośredni kontakt z osobą zarażoną. Pośrednio może się przenosić poprzez kontakt z zanieczyszczonymi powierzchniami, np. śliną osoby chorej - tj. dotykanie takich powierzchni, a następnie własnych ust, nosa lub oczu. Obecność wirusa stwierdza się także we krwi i kale zakażonych. Bardzo prawdopodobne wrota zakażenia stanowi też spojówka oka, z uwagi na łatwą kontaminację płynami. Możliwa jest transmisja wirusa od osoby nie prezentującej objawów klinicznych - tzw. transmisja bezobjawowa.

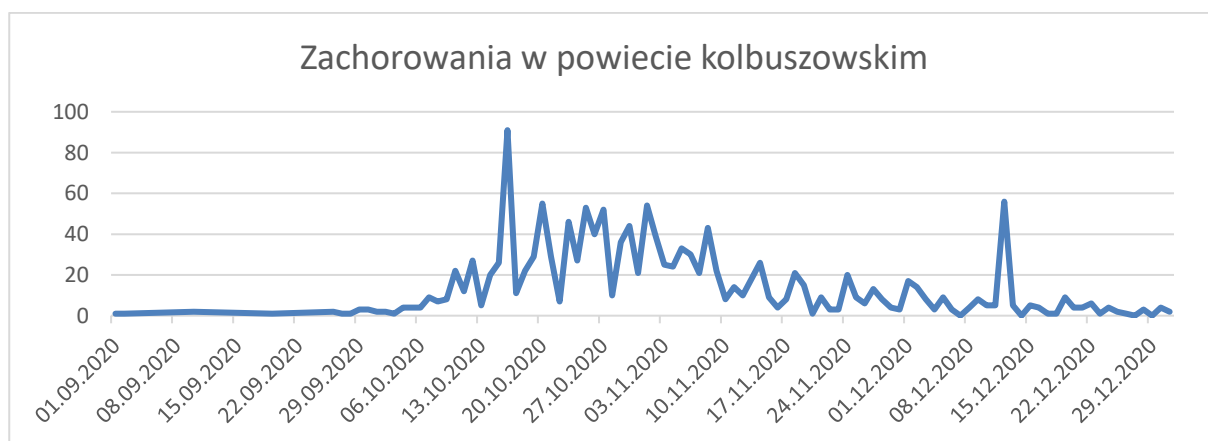
Wirus może być obecny w wydzielinach z dróg oddechowych 1-2 dni przed pojawieniem się objawów (ok. 10% przypadków). Wirus jest obecny w wydzielinie z dróg oddechowych do 7-12 dni w przypadku łagodnego zakażenia oraz do 14 dni przypadku ciężkiego zakażenia. Wirusowa mRNA jest obecna w kale 5 dni po wystąpieniu objawów i nawet do 5 tygodni w przypadkach umiarkowanego i ciężkiego przebiegu zakażenia.

Trwająca pandemia Covid-19 spowodowała ponad 117 mln. wykrytych przypadków choroby koronawirusowej i śmierć blisko 2,6 mln. osób na całym świecie (stan na dzień 10.03.2021r. [Coronavirus disease \(COVID-19\) \(who.int\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/coronavirus-disease-(covid-19))). Doświadczenie z Chin, Włoch i Stanów Zjednoczonych pokazuje, że COVID-19 może przytłoczyć/przerosnąć możliwości każdego systemu opieki zdrowotnej dobrze zaopatrzonych krajów. W Polsce odnotowano **1 828 313** zakażeń i **45 997** zgonów (stan na 10.03.2021r [Raport zakażeń koronawirusem \(SARS-CoV-2\) - Koronawirus: informacje i zalecenia - Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)](https://www.gov.pl/web/gov/informacje-i-zalecenia)).

Pierwszy przypadek zachorowania na COVID-19 w Polsce miał miejsce 04.03.2020r., w woj. podkarpackim stwierdzono 11.03.2020r. Pierwsze zachorowanie w powiecie kolbuszowskim zostało zgłoszone 25.04.2020r, powiat odnotował zachorowanie, jako jeden z przedostatnich w województwie. Początkowo współczynnik zapadalności dla Podkarpacia nie odbiegał znacząco od reszty kraju ale po ok. 2 tygodniach dynamika jego wzrostu uległa wyhamowaniu. Ta sytuacja trwała do połowy czerwca 2020 roku, od tego momentu nastąpił wzrost zapadalności na COVID-19. Inaczej miało to miejsce na terenie powiatu kolbuszowskiego, pierwsza fala pandemii nie była odczuwalna, wystąpiły pojedyncze zachorowania.

W sumie w miesiącu kwietniu zachorowało 5 osób. W kolejnych miesiącach liczba zakażonych utrzymywała się na podobnym poziomie; maj 7 osób, czerwiec – brak zakażeń, lipiec – 8 osób chorych, sierpień - 9 zakażeń. W miesiącu wrześniu zaobserwowaliśmy wzrost liczby chorych w naszym powiecie, szczególnie w ostatnich dniach miesiąca, co odzwierciedlało też ogólną sytuację w województwie podkarpackim, ogólny wzrost zakażeń. W połowie października zapadalność na terenie województwa przekroczyła średnią krajową, natomiast od połowy listopada średni współczynnik zapadalności ustabilizował się poniżej średniej krajowej.

Sytuacje zachorowań w powiecie kolbuszowskim przedstawia poniższy wykres;

*Pik w dniu 12.12.2020r błędnie zareportowane dane z EWP, błąd systemu – edycję danych odczytał jako nowe zachorowania.

Największy wzrost zachorowań w powiecie kolbuszowskim odnotowaliśmy w miesiącu październiku, gdzie mamy rekordową liczbę zakażeń, związaną z dużym ogniskiem zachorowań w DPS Cmolasa, oraz ZOL Kolbuszowa. W miesiącu październiku odnotowaliśmy największą liczbę chorych - 725 osób, 16 października – największa liczba osób chorych, 91. Początek miesiąca listopada to wciąż duża liczba zakażeń, jednak kolejne dni niosą spadek dziennych zachorowań. Koniec miesiąca to zdecydowana poprawa sytuacji w powiecie, liczba chorych stabilizuje się na poziomie kilku zachorowań dziennie. Dalszy spadek zachorowań w miesiącu grudniu;

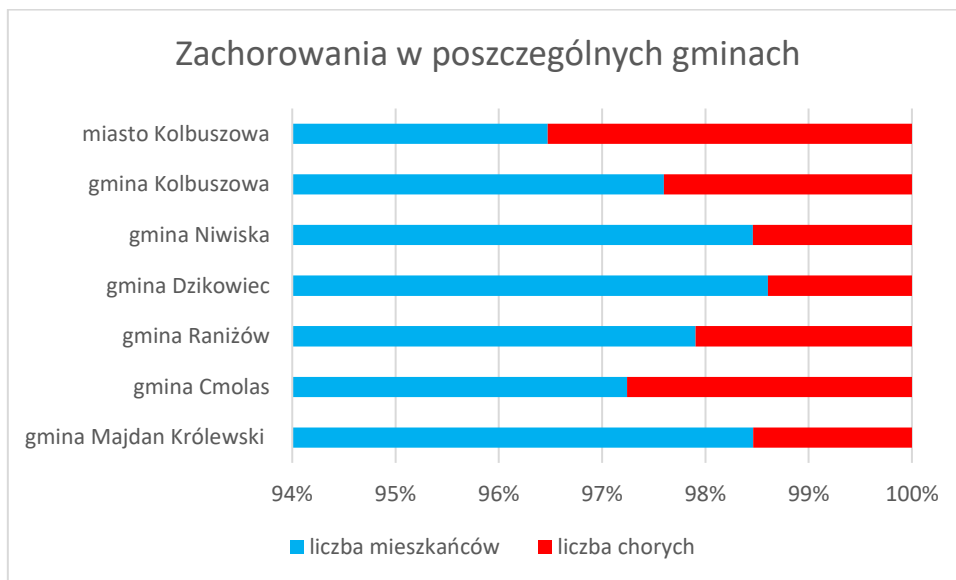
Od 24 listopada br. Ministerstwo Zdrowia uruchomiło stronę internetową www.gov.pl/web/koronawirus/wykaz-zarazen-koronawirusem-sars-cov-2 za pomocą której prezentowany jest szczegółowy raport zakażeń koronawirusa w kraju, uwzględniający dzienny meldunek zachorowań na COVID-19 i zgonów spowodowanych zakażeniem Sars CoV-2. Źródłem informacji jest system elektroniczny (EWP), do którego bezpośrednio raportują laboratoria, które są do tego zobligowane.

Zachorowania w poszczególnych gminach;

Najwięcej osób chorych w stosunku do liczby mieszkańców odnotowujemy w gminie Cmolasa, 2,8% mieszkańców ma potwierdzone zachorowanie na COVID-19. W tej gminie miało miejsce kilka ognisk zachorowań, w tym największe w DPS Cmolasa, gdzie zachorowało 52 pensjonariuszy Ośrodka.

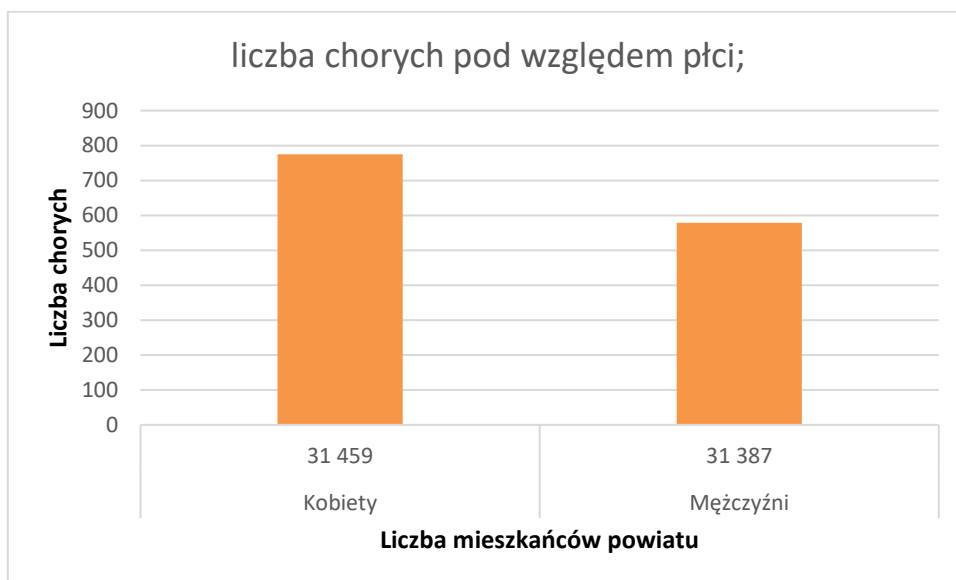
Gmina Kolbuszowa to 2,46% osób zakażonych, gdzie najwięcej chorych jest w mieście Kolbuszowa – 3,65 % populacji miasta ma wynik dodatni. Tak wysoki odsetek osób chorych wiąże się z licznymi ogniskami zachorowań, w tym z dużym ogniskiem jakie miało miejsce w ZOL Kolbuszowa.

W pozostałych gminach liczba chorych przedstawia się następująco; gmina Raniżów – 2,14% mieszkańców ma pozytywny wynik testu w kierunku SARS-CoV-2, gmina Majdan Królewski – 1,56% chorych mieszkańców, gmina Niwiska- 1,56% osób chorych i gmina Dzikowiec- 1,41% osób chorych.

Do końca 2020 roku dodatni wynik testu w kierunku COVID19 uzyskało 2,15% mieszkańców powiatu.

Liczniejszą grupę chorych stanowią kobiety, co zostało przedstawione na poniższej rycinie.

Zgony

Z przykrością informujemy, że do 31.12.2020r zmarło 50 osób w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 z terenu powiatu kolbuszowskiego. Pierwszy zgon odnotowaliśmy w miesiącu maju, kolejny w czerwcu. Najwięcej zgonów odnotowujemy w miesiącu październiku, zmarło 21 osób, w tym 1 osoba która była zakażona SARS-CoV-2, przyczyna zgonu z innego powodu niż COVID-19. W miesiącu listopadzie zmarło 18 osób z powiatu kolbuszowskiego. Wszystkie osoby zmarłe miały

choroby współistniejące. Ryzyko zgonu było bezpośrednio skorelowane z wiekiem pacjentów, 2 przypadki zgonu to osoby w przedziale 50-59 lat, pozostałe 48 przypadków to pacjenci 60+.

Zachorowania w poszczególnych grupach wiekowych w powiecie kolbuszowskim;

Najwięcej osób chorych obserwujemy w grupach wiekowych aktywnych zawodowo. Najmniej potwierdzonych przypadków Covid-19 obserwujemy wśród dzieci. Sytuację przedstawia poniższy wykres;

Najstarszy chory w powiecie kolbuszowskim ma 101 lat, najmłodszy chory 5 tygodni.

Informacje o najistotniejszych ogniskach zakażeń SARS CoV-2 na terenie powiatu kolbuszowskiego w 2020r; ZOL Kolbuszowa ul. Obrońców Pokoju 74A, 36-100 Kolbuszowa, DPS w Cmolasie, SP ZOZ Kolbuszowa, SPZOZ Nowa Dęba, Szkoła Podstawowa nr 1 Kolbuszowa, Szkoła Podstawowa nr 2 Kolbuszowa, Przedszkole Kosowy, Powiatowa Komenda Policji w Kolbuszowej, Pielgrzymka, Uroczystość rodzinna poza naszym powiatem, Protesty mieszkańców Hadykówka, Zakłady pracy; Zakład Pracy „ORZECH”, KFM Furniture, Brammer, SOLBET

Kwarantanna

Liczba osób będąca w kwarantannie systematycznie wzrasta niemniej jednak należy zaznaczyć że od maja 2020 wzrost liczby osób na kwarantannie jest wolniejszy i wypłaszczony w stosunku do okresu marca i kwietnia 2020. Od października liczba osób będących na kwarantannie początkowo znacznie wzrosła, natomiast od początku grudnia 2020 zdecydowanie maleje. Do 31.12.2020r. kwarantanną objęto 6610 mieszkańców powiatu, nadzorem 54 osoby.

Pierwsza fala kwarantann ma związek z powrotem mieszkańców powiatu do domu z zagranicy, ówczesne przepisy obligowały te osoby do odbycia kwarantanny wraz z osobami współzamieszkującymi. W dalszych miesiącach kwarantanny, to przewaga osób, które miały styczność z osobami chorymi, w mniejszym stopniu powroty z zagranicy.

NADZÓR SANITARNY

Kontrole sanitarne w placówkach udzielających świadczenia medyczne obejmowały;

- Ocenę stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń, ich funkcjonalności, sprzątnięcia i czystości pomieszczeń, dezynfekcji, sterylizacji i kontroli skuteczności procesów sterylizacji, prowadzenia kontroli wewnętrznych w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania.

W 2020 roku objęto nadzorem 76 podmiotów, w których przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Sytuacja ta wynika z wystąpieniem w 2020r., nowej choroby zakaźnej SARS-COV-2 oraz wprowadzeniem stanu epidemii, która w znaczącym stopniu miała wpływ na działalność PSSE w Kolbuszowej i skupieniu się głównie na działalności przecipidemicznej.

- Utrzymanie czystości bieżącej i porządku; skontrolowana placówka posiada opracowane procedury i schematy postępowania dotyczące planu higieny. Rodzaj sprzętu, środki myjące oraz preparaty do dezynfekcji dostosowane dla potrzeb placówki. W placówce stosuje się podział sprzętu do sprzątnięcia w zależności od stref czystości mikrobiologicznej.
- Dezynfekcja sprzętu, narzędzi, urządzeń sanitarnych, powierzchni, prowadzone zgodnie z opracowanymi procedurami; skontrolowana placówka stosuje wyłącznie preparaty zarejestrowane i dopuszczone do obrotu przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych - odpowiednio przechowywane, oznakowane, posiadające aktualne terminy ważności. Karty charakterystyki dostępne i aktualne. Roztwory użytkowe preparatów sporządzane zgodnie z zaleceniem producenta, przetrzymywane w odpowiednich pojemnikach, prawidłowo oznakowanych.
- Sterylizacja narzędzi i sprzętu medycznego. Sterylizacja narzędzi zabiegowych w gabinecie stomatologicznym odbywa się w autoklawie (na stanie jest 1 autokława) natomiast gabinet ginekologiczny korzysta wyłącznie ze sterylnego sprzętu jednorazowego użytku. Na bieżąco, w sposób prawidłowy prowadzona jest kontrola wewnętrzna skuteczności aparatury sterylizującej (coroczne przeglądy autoklawów przez upoważnione firmy), nie kwestionowano procesów sterylizacji.
- Gospodarka odpadami medycznymi – placówka posiada opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi. Odpady powstałe w związku z realizacją świadczeń medycznych gromadzone są w pojemnikach odpornych na przekłucie. Pojemniki i worki posiadają prawidłowe oznakowanie i przechowywane są w przenośnych urządzeniach chłodniczych zaopatrzonych w termometr. Podmiot posiada podpisane umowy na odbiór i utylizację odpadów medycznych. Częstotliwość odbioru odpadów medycznych prawidłowa – co stwierdza się na podstawie okazanych kart odbioru odpadów medycznych.

W 2020r., została skontrolowana także placówka w związku z przestrzeganiem ograniczeń i obostrzeń wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 01.09.2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii (Dz.U. z 2020r. poz.1505) na polecenie Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W podmiocie leczniczym wprowadzona została procedura postępowania z pacjentem podejrzanym/zakażonym wirusem SARS-Co-V-2.

Nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych.

Na terenie powiatu kolbuszowskiego świadczenia zdrowotne w zakresie szczepień ochronnych dzieci i młodzieży oraz dorosłych realizowane były przez 20 punktów szczepień – punkty te nie zostały skontrolowane ze względu na wystąpienie stanu epidemii w Polsce, wywołanego przez SARS-COV-2.

PSSE prowadzi dystrybucję i nadzór nad warunkami przechowywania preparatów do szczepień ochronnych.

W roku 2020 zanotowano 5 łagodnych niepożądanych odczynów poszczepiennych .

Pomimo działań podejmowanych ze strony personelu punktów szczepień jak również PPIS w Kolbuszowej problemem pozostają nadal osoby uchylające się od obowiązku wykonania szczepień ochronnych. Znaczny wzrost liczby takich osób w skali ogólnopolskiej ma również swoje odbicie w naszym powiecie. W roku 2020 w wyniku podjętych działań zaszczepiono 2 dzieci, których rodzice początkowo deklarowali odmowę szczepień. Na koniec 2020r. wykazano 123 dzieci, w przypadku których rodzice uchylają się od wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych.

Na podstawie przedłożonych przez świadczeniodawców sprawozdań MZ 54 (roczne sprawozdanie ze szczepień sporządzonych na podstawie kart uodpornienia na dzień 31.12.2020) przeprowadzono analizę stanu uodpornienia w 3-ch najmłodszych rocznikach. Wykonawstwo obowiązkowych szczepień przedstawia się następująco:

**Stan uodpornienia przeciw:
WZW B; błonicy, tężcowi, krztuścowi; poliomyelitis; odrze, śwince i różycze; Hib;
S.pneumoniaena 31.12.2020r.**

I. Stan uodpornienia przeciw WZW B

Rocznik	Liczba dzieci	II dawka	%	III dawka	%	II+III dawka	%
2020	486	275	56,58	144	29,63	419	86,21
2019	531	34	6,4	486	91,53	520	97,93
2018	612	17	2,78	587	95,92	604	98,7

II. Stan uodpornienia przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi

Rocznik	Liczba dzieci	III dawka	%	IV dawka	%	III+IV dawka	%
2020	486	228	46,91	-	-	228	46,91
2019	531	330	62,15	159	29,94	489	92,09
2018	612	71	11,60	521	85,13	592	96,73

III. Stan uodpornienia przeciw poliomyelitis

Rocznik	Liczba dzieci	II+III dawka	%	IV dawka	%	II+III+IV dawka	%
2020	486	225	46,30	-	-	225	46,30
2019	531	329	61,96	159	29,94	488	91,90
2018	612	71	11,60	521	85,13	592	96,73

IV. Stan uodpornienia przeciw odrze, śwince i różycze

Rocznik	Liczba dzieci	zaszczepionych	%
---------	---------------	----------------	---

2019	531	331	62,34
2018	612	566	92,48
2017	609	569	93,43

V. Stan uodpornienia przeciwko Hib

Rocznik	Liczba dzieci	Pierwotne	%	Uzupełniające	%	Razem	%
2020	486	229	47,12	-	-	229	47,12
2019	531	327	61,58	160	30,13	487	91,71
2018	612	71	11,60	521	85,13	592	96,73

VI. Stan uodpornienia przeciwko p/zakażeniom S.Pneumoniae

Rocznik	Liczba dzieci	Pierwotne	%	Uzupełniające	%	Razem	%
2020	486	288	59,26	-	-	288	59,26
2019	531	175	32,96	337	63,47	512	96,43
2018	612	41	6,70	548	89,54	589	96,24

W uodpornieniu populacji najmłodszej przeciw chorobom zakaźnym w powiecie kolbuszowskim nadal udaje się utrzymać stan uodpornienia na dość dobrym poziomie.

3. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną w 2020r pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowej zostali zaangażowani w działania związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu kolbuszowskiego. Równocześnie realizowano nadzór bieżący nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wodą na pływalniach w czasie ich funkcjonowania. Częściowo nadzorem objęto również inne obiekty użyteczności publicznej w miarę posiadanych możliwości, czy wpływających wniosków.

✓ Wodociągi

Na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonuje sześć wodociągów, które zaopatrują w wodę wszystkie miejscowości powiatu. Źródłem zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia są ujęcia podziemne zlokalizowane w miejscowościach: Cmolasy, Huta Komorowska, Raniżów, Widelka, Niwiska i Przyłęk.

Pobrano próby wody ze wszystkich wodociągów zgodnie z harmonogramem poboru prób wody na rok 2020, uzgodnionym z PPIS w Kolbuszowej oraz laboratorium wykonującym badania. W ramach urzędowej kontroli jakości wody, w oparciu o sieć stałych punktów poboru wody pobrano do badań 36 próbek wody z wodociągów, łącznie pracownik pobrał 75 próbek wody. Zakres i częstotliwość przeprowadzanych badań uzależniony był od jakości wody ujmowanej, stosowanych procesów uzdatniania, wielkości produkcji wody oraz ilości zaopatrywanych mieszkańców. Wszyscy zarządcy wodociągów na terenie powiatu kolbuszowskiego prowadzą monitoring jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonymi harmonogramami poboru prób wody.

W tabeli nr 1 została przedstawiona szczegółowa informacja dot. wodociągów objętych nadzorem na terenie powiatu kolbuszowskiego.

Wodociąg	Właściciel	Wielkość produkcji m ³ /d	Jakość wody Stan na 31.12.2020r.	Przekroczenie wartości dopuszczalnych parametrów w roku 2020	Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wod-kan
Wodociąg dla gmin Kolbuszowa, Cmolas i Dzikowiec	PGKIM w Likwidacji	3340,0	Przydatna do spożycia	-	-
	Gmina Cmolas		Przydatna do spożycia	-	-
	Gmina Dzikowiec		Przydatna do spożycia	Bakterie grupy coli	płukanie sieci, dezynfekcja, kontrola wewnętrzna jakości wody
	ZGKiM spółka z o.o. ul. Piłsudskiego 111a, Kolbuszowa		Przydatna do spożycia	Bakterie grupy coli	płukanie sieci, dezynfekcja, kontrola wewnętrzna jakości wody
Widelka	ZGKiM spółka z o.o. ul. Piłsudskiego 111a, Kolbuszowa	527,0	Przydatna do spożycia	Bakterie grupy coli	płukanie sieci, dezynfekcja, kontrola wewnętrzna jakości wody
Raniżów	Gmina Raniżów	611,0	Przydatna do spożycia	-	-
Niwiska	Gmina Niwiska	345,7	Przydatna do spożycia	-	-
Przyłęk	Gmina Niwiska	268,5	Przydatna do spożycia	Bakterie grupy coli	płukanie sieci, dezynfekcja, kontrola wewnętrzna jakości wody
Huta Komorowska	Gmina Majdan Królewski	760,0	Przydatna do spożycia	-	-

W roku 2020 wydano 51 decyzji dot. jakości wody:

- 5 decyzji płatniczych (Wodociąg dla gmin Kolbuszowa, Cmolas i Dzikowiec, na terenie gminy Kolbuszowa-1, Wodociąg dla gmin Kolbuszowa, Cmolas i Dzikowiec, na terenie gminy Dzikowiec-2, Wodociąg Przyłęk-1, Wodociąg Widelka-1).

- 45 decyzje administracyjne (42 dotyczące przydatności wody do spożycia, 2 dot. poprawy stanu sanitarno-technicznego Stacji Uzdatniania Wody w Widełce i Zakładu Produkcji Wody w Cmolasio, 2 decyzje przedłużające - dot. stanu sanitarno-technicznego Przepompowni wody w Mechowcu i Dzikowcu i stanu sanitarno-technicznego Zakładu Produkcji Wody w Cmolasio, 1 decyzja administracyjna dot. poprawy stanu sanitarno-technicznego Zakładu Produkcji Wody w Cmolasio).

- 1 decyzja zatwierdzająca system jakości w Laboratorium Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Likwidacji – Zakład Produkcji Wody w Cmolasio w zakresie prowadzonych badań parametrów fizykochemicznych – żelazo ogólne, jony amonowe i azotanowe w wodzie przeznaczonej do spożycia, z terminem do 18.12.2021r.

✓ **Obiekty użyteczności publicznej**

— **Zbiornik retencyjny**- W sezonie letnim 2020r. nadzorowano 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli w Wilczej Woli. Pobrano do badań dwie próbki wody. Wydano 2 bieżące oceny jakości wody, w której stwierdzono przydatność wody do kąpieli. Ponadto w sezonie kąpielowym przeprowadzono jedną kontrolę dot. przestrzegania przepisów i wytycznych w związku z trwającą epidemią SARS-COV-2 w Polsce. Nie stwierdzono naruszeń.

Pływalnie - Na terenie powiatu funkcjonują 2 kryte pływalnie. W 2020r. kontrole jakości wody w w/w obiektach prowadzone były przez PPIS w Kolbuszowej. Pobrano 11 próbek wody- 3 próbki wody z Pływalni w Cmolasio i 8 próbek wody z Pływalni w Kolbuszowej. Badania wody wykonane w nieckach, cyrkulacji, jak również badania ciepłej wody użytkowej. Na Pływalni w Kolbuszowej stwierdzono podwyższoną wartość chloroformu w niecce i cyrkulacji basenu rekreacyjnego oraz cyrkulacji Wanny Whirpool. PPIS w Kolbuszowej wszczął postępowanie administracyjne. W związku ze stwierdzonym przekroczeniem Zarządca Pływalni poinformował PPIS w Kolbuszowej o podjętych czynnościach naprawczych (zmniejszenie dozowania chloru, przegląd wentylacji, częściowa wymiana wody). Po podjętych czynnościach naprawczych zostały pobrane próbki wody do badań zarówno z niecki, jak i z systemów cyrkulacji. Otrzymano wyniki zgodne z rozporządzeniem.

Wewnętrzna kontrola jakości wody na pływalniach prowadzona jest na zlecenie zarządców obiektu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i opracowanym harmonogramem poboru próbek wody.

W miesiącu lutym 2021r. na podstawie posiadanych wyników badań zarówno z kontroli wewnętrznej, jak i wykonanych przez Inspekcję Sanitarną została wydana pozytywna, zbiorcza roczna ocena jakości wody na dwóch pływalniach za okres od 23 lipca 2019r. do 31 grudnia 2020r.

— **Legionella** - W roku 2020 w ramach nadzoru zostały pobrane do badań dwie próbki ciepłej wody użytkowej na obecność bakterii Legionella sp. w obiektach: Dom Pomocy Społecznej w Cmolasio i Katolicka Placówka Wychowawcza - Nasz Dom w Widełce. Wynik sprawozdania z badań stwierdził prawidłowy skład mikrobiologiczny ciepłej wody w obydwu przypadkach.

— **Zakłady fryzjerskie** – skontrolowano 6 obiektów. Przeprowadzono 6 kontroli, w tym 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie nakazów decyzji wydanej w 2019 roku. Podczas kontroli stwierdzono, że wszystkie nakazy nałożone decyzją PPIS w Kolbuszowej zostały wykonane. Postępowanie zostało zakończone. W dwóch z pozostałych pięciu skontrolowanych obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości. Z kolei w pozostałych trzech:

- w jednym obiekcie stwierdzono zły stan techniczny obiektu,

- w dwóch przypadkach stwierdzono zły stan higieniczno-sanitarny obiektów między innymi: brudne narzędzia do obsługi klientów (maszynki do strzyżenia), stosowanie ręczników jednorazowego użytku wielokrotnie, brudne stanowisko do obsługi klientów, brak odzieży ochronnej u osoby świadczącej usługi.

W związku z powyższym, w obiektach, w których stwierdzono zły stan sanitarny nałożono dwa mandaty każdy po 300zł, wydano decyzję. W obydwu obiektach nieprawidłowości zostały usunięte

w trakcie kontroli. W obiekcie, w którym stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny wydano decyzję administracyjną.

- **Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż 1 z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu** – w ewidencji 3 obiekty. Skontrolowano 1. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących stanu higieniczno-sanitarnego
- **Obiekty hotelarskie**; 3 obiekty hotelarskie: 2 hotele i 1 dom wycieczkowy. Skontrolowano Hotel Dworek w Kolbuszowej. Przeprowadzono 1 kontrolę. Obiekt dysponuje 54 miejscami noclegowymi. W większości posiada pokoje 2 osobowe. Wszystkie pokoje posiadają węzły sanitarno-higieniczne. Obiekt jest klimatyzowany. Podczas kontroli stwierdzono ponadto, że przestrzegane są wszystkie zalecenia przeciwepidemiczne w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Nie stwierdzono nieprawidłowości. W 2020 roku Dom Wycieczkowy w Kolbuszowej był kontrolowany w sezonie letnim wyłącznie przez pracownika Higieny Dzieci i Młodzieży w związku z odbywającymi się tam obozami wakacyjnymi dla dzieci i młodzieży. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.
- **Domy pomocy społecznej** – 1 obiekt. Nie skontrolowano w 2020r. W miesiącu marcu 2020r. PPIS w Kolbuszowej wydał decyzję nakazującą podjęcie skutecznych działań celem uniemożliwienia wstępu na teren obiektu osobom, których obecność nie jest konieczna do zapewnienia ciągłości działania obiektu. Decyzja jest obowiązująca.

Ogółem w ewidencji znajduje się 149 obiektów. Przeprowadzono 10 kontroli. Nałożono 2 mandaty na łączną kwotę 600zł. Wydano 4 decyzji administracyjne, 1 decyzję zezwalającą na ekshumację zwłok, 15 postanowień wyrażających zgodę na sprowadzenie zwłok z zagranicy, 3 opinie dotyczące regulaminów o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, 3 opinie o projektach uchwał dotyczących szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, 1 opinię w sprawie projektu uchwały rady gminy w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli na terenie gminy. W 2020r. nie wydawano zgód na wywóz zwłok za granicę oraz opinii dotyczących organizacji imprez masowych.

W 2020 roku przeprowadzono również 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie nakazów nałożonych decyzją Państwowego Inspektora Sanitarnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na obszarze województwa podkarpackiego dot. Komendy Powiatowej PSP w Kolbuszowej. Nakazy zostały wykonane. Postępowanie zostało zakończone.

W 2020r. ponadto: Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kolbuszowej kierował do właścicieli obiektów noclegowych, Wójtów Gmin i zarządców placów zabaw oraz właścicieli środków transportu do przewozu osób pisma informacyjne, w związku z potencjalnym ryzykiem zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2.

Przeprowadzono wizytacje prewencyjno-edukacyjne w obiektach w związku ze stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polski w zakresie przestrzegania wymagań Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2020r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Pracownicy Higieny Komunalnej przeprowadzili wizytacje 137 obiektów tj. środki transportu do przewozu osób, hotele i inne obiekty noclegowe, baseny i inne.

4. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

W ewidencji PSSE Kolbuszowa w 2020r. figurowało 131 podmiotów gospodarczych, zatrudniających ogółem 4254 pracowników. W roku sprawozdawczym skontrolowano 16 podmiotów gospodarczych, przeprowadzając łącznie 17 kontroli sanitarnych, w tym również kontrole sprawdzające wykonanie decyzji. W celu poprawy warunków pracy wydano 10 decyzji administracyjnych. Nakazy w decyzjach dotyczyły m.in. obniżenia stężeń i natężeń czynników

szkodliwych dla zdrowia (hałas, pyłu, związków toksycznych), przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy, poprawy stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń zakładów.

W 2020r. stwierdzono przekroczenia najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu i związków toksycznych (mangan) w 1 zakładzie pracy. W narażeniu powyżej NDN/NDS w 2020r. pracowało 5 pracowników tj.: powyżej NDN hałasu 1 pracownik, powyżej NDS związków toksycznych 4 pracowników.

W ewidencji tutejszej Stacji funkcjonuje 23 zakłady pracy, w których występują czynniki/procesy o działaniu rakotwórczym. W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 zakład pracy w zakresie realizacji wymogów dotyczących czynników o działaniu rakotwórczym. W skontrolowanym zakładzie w narażeniu/kontakcie na czynniki rakotwórcze pracuje 7 pracowników. Czynnikiem rakotwórczym występującym w nadzorowanych obiektach są: benzen, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, formaldehyd, pyły drewna.

W ewidencji PSSE w Kolbuszowej funkcjonuje 41 podmiotów gospodarczych, gdzie występują szkodliwe czynniki biologiczne. W roku sprawozdawczym oceniono wymogi w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych w 1 podmiocie gospodarczym. W narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych w skontrolowanych zakładach pracuje ogółem 351 pracowników (2 i 3 grupa zagrożenia).

W 2020r. zakłady posiadające siedzibę poza terenem Powiatu Kolbuszowskiego (DELTA Tomasz Wejman ul. Kurowska 118, 24-130 Końskowola, Firma Remontowa- Budowlana RAGAR Os. Tysiąclecia 35/16, 31-610 Kraków) zgłosiły Tutejszemu Inspektorowi prace związane z usuwaniem/zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest – demontaż oraz pakowanie pokryć dachowych, które odbyły się na terenie Gminy Kolbuszowa, Dzikowiec, Majdan Królewski. Podczas kontroli w zakresie wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, nieprawidłowości nie stwierdzono.

W roku sprawozdawczym prowadzony był nadzór bieżący nad zakładami pracy, które stosują w swojej działalności zawodowej niebezpieczne substancje lub mieszaniny chemiczne stwarzające zagrożenie dla zdrowia, produkty biobójcze oraz prekursory narkotyków kat. 2 i 3. Prekursory narkotyków kategorii 2 i 3 stosowane w nadzorowanych zakładach pracy to kwas siarkowy, kwas solny, nadmanganian potasu, aceton, toluen, które wykorzystywane są m.in. do analiz laboratoryjnych, uzdatniania wody, regulacji pH wody, odtłuszczenia form.

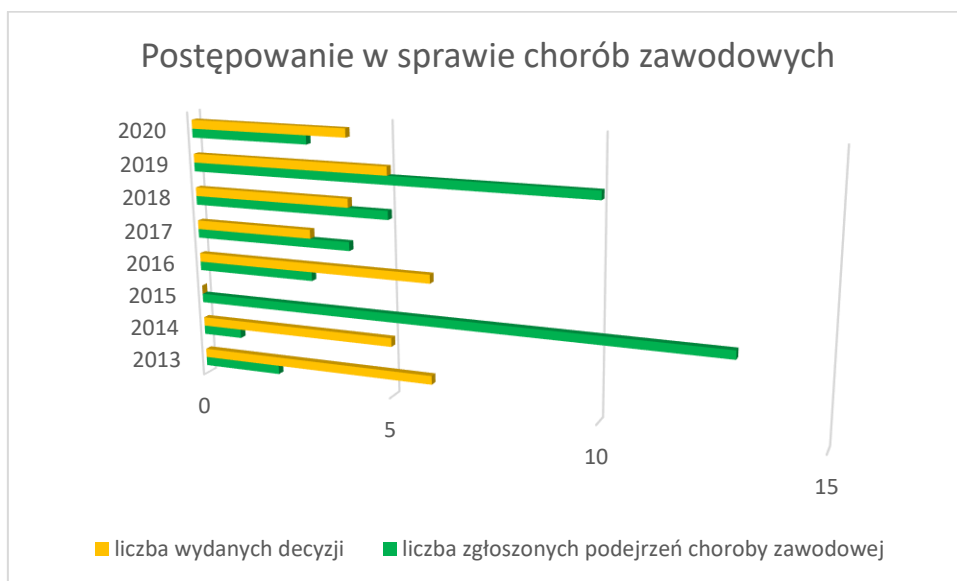
W roku sprawozdawczym uzyskano poprawę w zakresie całkowitego obniżenia przekroczeń normatywów higienicznych dotyczących hałasu, a tym samym poprawiono warunki pracy dla jednego pracownika.

Ponadto w 2020r. pracownik higieny pracy został zaangażowany w działania związane z wystąpieniem epidemii SARS-CoV-2 m. in. pomoc w sekcji epidemiologii oraz przeprowadzanie wizytacji dot. przestrzegania obostrzeń w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu kolbuszowskiego z innymi pracownikami PSSE Kolbuszowa oraz z funkcjonariuszami Policji (łącznie 178 wizytacji). Podczas kontroli i szkoleń prowadzonych przez pracowników PSSE Kolbuszowa były podejmowane działania profilaktyczne w zakresie SARS-COV-2. Od marca 2020r. udzielano informacji i porad telefonicznych/ e- mailowych dot. zakładowych procedur i postępowania w przypadku zakażenia pracowników. Na stronie bip Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej umieszczane były przydatne informacje dla pracodawców w zakresie profilaktyki SARS-CoV-2 oraz rządowe wytyczne dla poszczególnych branż.

Choroby zawodowe

W roku sprawozdawczym zgłoszono 3 podejrzeń chorób zawodowych: wszystkie 3 zgłoszenia dotyczyły chorób zakaźnych i pasożytniczych. W 2020r. wydano 4 decyzji w sprawach chorób zawodowych, z czego 2 były pozytywne (1 dot. chorób zakaźnych i pasożytniczych, 1 dot. alergicznego zapalenia pęcherzyków płucnych), 1 decyzja była negatywna (zespół wibracyjny: postać mieszana: naczyniowo- nerwowa i kostno- stawowa), a jedna umarzała postępowanie administracyjne po informacji z WOMP, że Strona, której dotyczyło postępowanie

zrezygnowała z postępowania diagnostyczno- orzeczniczego w przedmiocie zgłoszonej choroby zawodowej.

Środki zastępcze

W 2020r. kontynuowany był nadzór bieżący nad środkami zastępczymi, które powodują niebezpieczne skutki zdrowotne, szczególnie dla ludzi młodych. W zakresie ewentualnego wprowadzania do obrotu środków zastępczych współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Kolbuszowej odnośnie wymiany informacji na temat podmiotów istniejących lub nowopowstałych mogących wprowadzać do obrotu środki zastępcze. W 2020r. PPIS w Kolbuszowej nie otrzymał żadnego zgłoszenia podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi. W roku sprawozdawczym nie były wydawane decyzje w zakresie środków zastępczych.

W roku 2020r. podczas przeprowadzonych kontroli w nadzorowanych zakładach pracy przekazywano właścicielom zakładów informacje dotyczące zagrożeń płynących z zażywania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Podczas kontroli w 5 zakładach pracy przekazano pracodawcom materiały edukacyjne w formie ulotek dotyczące profilaktyki uzależnień: „Dopalacze to śmierć”, „Stop dopalaczom”.

W ramach współpracy z Ośrodkiem Szkolenia i Usług BHP w Kolbuszowej zorganizowano 26 szkoleń dla pracowników/spotkań edukacyjnych (330 osób), gdzie przekazano informacje na temat zagrożeń płynących z picia alkoholu, palenia tytoniu, zażywania dopalaczy oraz na temat profilaktyki HIV/AIDS. Podczas szkoleń przekazano materiały edukacyjne w formie plakatów i ulotek. W ramach prowadzonej Promocji Zdrowia współpracowano w tym zakresie z zakładowymi inspektorami do spraw bhp oraz z pracownikiem oświaty zdrowotnej. Ponadto na stałe zorganizowano w PSSE w Kolbuszowej punkt informacyjny w połączeniu z kolportażem materiałów edukacyjnych o różnorodnej tematyce m.in. HIV/AIDS, STOP DOPALACZOM, WZW. Z powyższego punktu korzystają petenci Stacji oraz Starostwa Kolbuszowskiego.

5. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2020r. na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonowało 82 stałe placówki nauczania i wychowania oraz 29 placówek sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży. W ramach nadzoru przeprowadzono łącznie 70 kontroli (w zakresie oceny stanu sanitarno – technicznego placówki; oceny realizacji obowiązków zawartych w decyzji administracyjnej; kontrole tematyczne odnośnie przygotowania placówek do rozpoczęcia roku szkolnego), w tym 16 kontroli placówek letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży oraz 13 kontroli placówek organizujących zajęcia w ramach tzw. „otwartych drzwi”.

Prowadzono postępowanie administracyjne w zakresie higieny dzieci i młodzieży. Wydano 5 decyzji administracyjnych (w tym 2 decyzje przedłużające), Nie nałożono mandatów karnych.

W 2020r. nie został unieruchomiony, zamknięty, czy też wyłączony z użytkowania żaden zakład nauczania i wychowania lub jego część. W trakcie sprawowanego nadzoru bieżącego, nie stwierdzono placówek, których stan użytkowania stanowiłby zagrożenie wymagające unieruchomienia całości obiektu lub jego części.

W 2020r. zostały zlikwidowane 2 placówki nauczania i wychowania – Szkoła Podstawowa w Staniszewskim, Szkoła Podstawowa w Zielonce. Powstała jedna nowa placówka: Żłobek w Raniszowie.

Mając na uwadze zdrowie oraz prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmuje szereg działań kontrolnych, które mają na celu sprawdzenie warunków higieniczno – sanitarnych w placówkach nauczania i wychowania oraz wypoczynku i rekreacji.

Szkoły podstawowe, zespoły szkół

W 2020r. skontrolowano 5 szkół podstawowych, 2 zespoły szkół. W placówkach tych dzieci i młodzież spędzają znaczną część czasu, w związku z tym bardzo ważne jest, aby miały zapewnione odpowiednie warunki do pracy umysłowej oraz prawidłowego rozwoju fizycznego. Dlatego kładziemy duży nacisk na zapewnienie przez placówki właściwych warunków sanitarnych. Wszystkie skontrolowane placówki zapewniają swoim uczniom dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody. Większość szkół zapewniło właściwy standard techniczny pomieszczeń sanitarnych, natomiast w placówkach, w których nie był on spełniony, wydawane były decyzje administracyjne. Ogółem wydano 2 decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno-technicznego oraz 2 decyzje przedłużające.

Sprzęt użytkowany w placówkach jest w dobrym stanie sanitarno – technicznym. Ponadto nowe wyposażenie posiada stosowne dokumenty potwierdzające bezpieczeństwo jego użytkowania oraz zgodność z obowiązującymi przepisami. Zagęszczenie w salach nie występuje. Przejścia pomiędzy stolikami swobodne. Zachowana jest odległość ławek od tablicy.

Na komfort i wydajność nauki wpływa również odpowiednia temperatura zwłaszcza w okresie jesienno – zimowym. Pracownik stanowiska ds. Higieny Dzieci i Młodzieży dokonał pomiaru temperatury w 4 placówkach w 16 pomieszczeniach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Duże znaczenie ma również organizacja procesu nauczania i wychowania w szkołach, zwłaszcza planowanie nauki i wypoczynku. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi plan zajęć dydaktyczno – wychowawczych powinien uwzględniać potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Zajęcia lekcyjne powinny odbywać się o stałej porze. Ponadto różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie powinna być większa od 1 godziny. W 2020r. dokonano oceny tygodniowego planu lekcji w 7 placówkach w 39 oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2020r. poz. 1166 z późn. zm.) w pomieszczeniach szkoły lub placówki zapewnia się uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych. Z przeprowadzonych w 2020r. kontroli wynika, iż wszystkie skontrolowane placówki zapewniły uczniom taką możliwość (w szafkach w sali lekcyjnej, w szafkach indywidualnych).

Z uwagi na fakt, iż dzieci i młodzież spędzają w szkołach znaczną część dnia, ważne jest, aby miały zapewnioną możliwość spożycia posiłku. W szkołach podstawowych na terenie powiatu kolbuszowskiego dożywianie prowadzone jest w formie ciepłego posiłku jednodaniowego (II śniadanie), z którego skorzystało 335 uczniów.

Opieka nad dziećmi do lat 3

Opieka nad dziećmi do lat 3 może być organizowana w formie żłobka lub klubu dziecięcego, jak również może być sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię. Pod nadzorem Państwowego

Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej znajdują się 2 żłobki i jeden klub dziecięcy. Placówki te spełniają wymagania stawiane tego typu obiektom.

Wychowanie przedszkolne

W 2020r. na terenie powiatu kolbuszowskiego skontrolowano 5 przedszkoli funkcjonujących samodzielnie i jedno przedszkole wchodzące w skład zespołu, do których uczęszcza łącznie 160 dzieci. Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych zwracano szczególną uwagę na warunki sanitarno – techniczne pomieszczeń, wyposażenia, zabawek. Oceniano również warunki do utrzymania higieny osobistej tj. stan techniczny sanitariatów, zaopatrzenie w środki do utrzymania higieny osobistej, dostęp do bieżącej ciepłej wody. Skontrolowane placówki oceniono pozytywnie pod względem sanitarno – technicznym.

Większość skontrolowanych placówek dysponuje placami zabaw wykorzystywanymi przy sprzyjającej pogodzie. Urządzenia i sprzęt placu zabaw w dobrym stanie sanitarno – technicznym.

Inne placówki oświatowo – wychowawcze

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej znajduje się również 6 placówek wsparcia dziennego, 2 placówki pracy pozaszkolnej, jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza z pobytem całodobowym. W 2020r. nie przeprowadzono kontroli sanitarnych w ww. placówkach.

Szkoły średnie

Na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonują również 3 szkoły średnie (Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół Technicznych, Zespół Szkół Agrotechniczno – Ekonomicznych). W kwietniu 2020r przekazane do nadzoru PPIS w Kolbuszowej, w wyniku zmian ustawowych, wcześniej nadzór pełnił PPWIS w Rzeszowie.

W 2020r. nie przeprowadzono kontroli sanitarnych w ww. placówkach.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2020r. podczas zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży skontrolowano:

- 4 turnusy w obiekcie okazjonalnie używanym do wypoczynku, w którym uczestniczyło 117 osób
- 1 turnus w miejscu zamieszkania, w którym uczestniczyło 30 osób.

Podczas letniego wypoczynku dzieci i młodzieży skontrolowano:

- 3 turnusy w obiektach całorocznych usług hotelarskich – uczestniczyło 123 osoby
- 2 turnusy w obiektach sezonowych – uczestniczyło 74 osoby
- 1 obóz pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej – uczestniczyło 38 osób
- 5 turnusów w miejscach zamieszkania – uczestniczyło 74 osób.

Kontrole przeprowadzone w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży wykazały, iż organizatorzy zadbali o bezpieczne i higieniczne warunki pobytu uczestników wypoczynku. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto kontrolą zostały objęte placówki organizujące zajęcia dla dzieci pozostających w miejscu zamieszkania – prowadzące zajęcia w ramach tzw. „otwartych drzwi” W trakcie zimowego wypoczynku skontrolowano 10 placówek, w trakcie letniego wypoczynku – 3 placówki. Dla uczestników organizowane były różnorodne zajęcia m.in. plastyczne, muzyczne, edukacyjne, kulinarne, ruchowe. Placówki zapewniły dobre warunki pobytu dzieci i młodzieży. Pomieszczenia udostępniane dzieciom w dobrym stanie sanitarno – technicznym. Sanitariaty zaopatrzone w środki do utrzymania higieny osobistej. Zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej wody.

6. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej w roku 2020 znajdowało się 546 obiektów produkujących, transportujących bądź wprowadzających do obrotu środki spożywcze, materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz kosmetyki. Najlichnieszą grupę stanowiły obiekty obrotu żywnością łącznie 257, z czego zdecydowana większość to małe sklepy spożywcze. Liczną grupą były zakłady żywienia zbiorowego łącznie 178 obiektów w tym 26 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, 34 zakłady małej gastronomii oraz 118 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, czyli głównie dożywianie w placówkach oświatowych. Na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonuje: 46 stołówek szkolnych w tym 31 prowadzących żywienie w systemie cateringowym, 31 stołówek przedszkolnych, z których 17 prowadzi żywienie w systemie cateringowym oraz 41 innych zakładów takich jak domy weselne, zakłady cateringowe, bloki żywienia w domach seniora, blok żywienia w domu dziecka itp. Pozostałe nadzorowane zakłady na terenie powiatu to zakłady produkujące żywność, zakłady produkujące opakowania przeznaczone do kontaktu z żywnością, obiekty obrotu kosmetykami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, a także podmioty zajmujące się produkcją pierwotną.

W roku 2020 przeprowadzono 257 kontroli sanitarnych, w tym 43 kontrole interwencyjne w związku z interwencjami konsumentów zgłoszonymi do tutejszego Inspektora lub w związku z informacją z systemu RASFF o niebezpiecznych produktach. W ramach prowadzonego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano do badań laboratoryjnych 108 próbek. W pięciu próbkach lodów z automatu stwierdzono liczbę jtk/g bakterii Enterobacteriaceae przekraczającą wartości dopuszczalne. Właściciel obiektu po otrzymaniu wyników badań unieruchomił produkcję i sprzedaż lodów, zakład i wyposażenie poddał czyszczeniu i dezynfekcji, a następnie zbadał nowo wyprodukowane lody. Po otrzymaniu wyników zgodnych z wymogami ponownie uruchomił automat do lodów. W dziesięciu próbkach mięsa drobiowego stwierdzono obecność pałeczek z rodzaju *Campylobacter* – sprawę przekazano do właściwych miejscowo Powiatowych Lekarzy Weterynarii ze względu na siedzibę producentów zakwestionowanych środków spożywczych.

Nadzór w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, to między innymi ocena sposobu żywienia i w tym zakresie oceniono żywienie w jednej stołówce szkolnej – w ocenianych surowcach używanych do produkcji posiłków nie stwierdzono niezgodności z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia dotyczącego powyższych zagadnień. Znikoma ilość kontroli wynikała z faktu, iż przez większość ubiegłego roku stołówki szkolne były nieczynne z uwagi na zdalną naukę. Ponadto oceniano jadłospisy pod względem urozmaicenia oraz wykorzystywania wszystkich grup składników odżywczych w trakcie wypoczynku dzieci i młodzieży. W powiecie kolbuszowskim w zakładach żywienia zamkniętego czyli stołówkach szkolnych, przedszkolnych i żłobkach a także domach seniora od kilku lat przeważają zakłady z dożywianiem w formie kateringów. Dowóz posiłków, niekiedy kilkanaście kilometrów, może negatywnie wpłynąć na walory, zwłaszcza smakowe, posiłku. Jedynie 30% stołówek szkolnych i niespełna 50% stołówek przedszkolnych prowadzi produkcję posiłków w miejscu wydawania.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości sanitarnych nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 1100 zł. Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości to brak wdrożonych procedur na podstawie zasad systemu analizy zagrożeń i wyznaczenia krytycznych punktów kontroli (HACCP) – polega to na braku zapisów wynikających z powyższych procedur oraz znajdujące się w obrocie środki spożywcze po terminie przydatności do spożycia lub dacie minimalnej trwałości. Każdorazowo osoba popełniająca wykroczenie została pouczona w obszarze, w którym zostało popełnione wykroczenie, poprzez wyjaśnienie prawidłowych zasad. Na przestrzeni kilku lat

obserwuje się, że nadal najczęstszym wykroczeniem jest brak wdrożenia procedur na podstawie zasad systemu analizy zagrożeń i wyznaczenia krytycznych punktów kontroli. Osoby popełniające to wykroczenie najczęściej podają powód, że zapomnieli o tym obowiązku.

W wyniku stwierdzenia nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego zakładów wydano 108 decyzji administracyjnych, najczęstszymi uchybieniami były: brak wdrożonych procedur w oparciu o zasady systemu HACCP zły stan techniczny ścian, sufitów, podłóg, urządzeń i wyposażenia, oraz brak wyniku badania wody używanej w zakładzie. W wyniku stwierdzenia środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej wydano 2 decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu i nakazujące utylizację tych środków. Ponadto wydano 67 decyzji płatniczych będących następstwem niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego zakładów, a także w przypadku przeprowadzenia ponownych czynności kontrolnych w celu sprawdzenia, czy niezgodności stwierdzone wcześniej zostały usunięte.

Z uwagi na prowadzoną przez jednego z przedsiębiorców działalność eksportową swoich produktów i importową surowca przeprowadzono 49 granicznych kontroli sanitarnych w zakresie jakości zdrowotnej środków spożywczych. W ramach tych działań wydano 49 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę oraz 49 decyzji opłatowych za czynności kontrolne i wydanie stosownych dokumentów.

W 2020 roku zgłoszono do PPIS w Kolbuszowej jedno podejrzenie ogniska zatrucia pokarmowego. Było to ognisko zatrucia tzw. domowe, w którym czynnikiem etiologicznym były bakterie Salmonella. W ramach prowadzonego dochodzenia epidemiologicznego pobrano do badań laboratoryjnych próbki jaj kurzych używanych do przygotowywania posiłków, jednak nie udało się potwierdzić źródła zakażenia. W roku 2019 było zgłoszonych cztery podejrzenia zatruc pokarmowych dlatego ubiegły rok należy ocenić pozytywnie pod względem higieny żywienia.

W 2020 roku nadzór w zakresie higieny żywności i żywienia jak i w latach ubiegłych opierał się na opracowanym planie rocznym, w którym zostały uwzględnione wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego i Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W ramach prowadzonych działań można wyróżnić tematy, na które kładziony jest szczególny nacisk co najczęściej wynika z polityki w zakresie bezpieczeństwa żywności w Unii Europejskiej. Pierwszym tematem była kontynuacja działań mających na celu objęcie nadzorem wszystkich podmiotów prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej czyli rolników produkujących żywność pochodzenia roślinnego gdyż obowiązkiem podmiotów prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej jest zarejestrowanie swojej działalności u właściwego miejscowo Inspektora Sanitarnego. Owoce miękkie, warzywa liściaste i kiełki zgodnie z wytycznymi GIS znajdują się w grupie wysokiego ryzyka, jako potencjalne źródło zakażenia, dlatego przestrzeganie dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych przez tych producentów powinno być uwzględnione w bieżącym nadzorze. W 2020 roku w województwie podkarpackim kontynuowano w ramach zawartego porozumienia z Inspekcją Ochrony Środowiska i PIORiN-em wspólne kontrole w gospodarstwach rolnych. W ramach tego planu przeprowadzono kontrole sanitarne u dwóch producentów pierwotnych. Były to wspólne kontrole z PIORiN-em – każda z Inspekcji przeprowadzała kontrolę w zakresie własnych kompetencji. W 2020r w związku z przepisami umożliwiającymi rolnikom sprzedaż środków spożywczych wyprodukowanych we własnym gospodarstwie w ramach tzw. Rolniczego Handlu Detalicznego do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wpłynęły dwa wnioski o zarejestrowanie takiej działalności jako działalność dodatkowa przy produkcji pierwotnej.

Drugim tematem, który w 2020 roku nadal wymagał wzmoczonych działań powstał w związku z rozprzestrzenianiem się na terenie Polski choroby: afrykański pomór świń. Działaniami kontrolnymi objęto zakłady żywienia i zakłady obrotu żywnością. Dokładnie sprawdzano czy przedsiębiorcy oferują dziczyznę w swoich zakładach, gdzie zaopatrują się w mięso i przetwory mięsne wieprzowe oraz jak wygląda gospodarka odpadami. Wszystkie te działania miały na celu eliminację nielegalnego wprowadzania dziczyzny lub wieprzowiny od chorych zwierząt do obrotu. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie. Przez cały rok trwało raportowanie 2 razy w tygodniu do wojewódzkiej stacji w Rzeszowie o przeprowadzonych w powiecie kontrolach, stwierdzonych nieprawidłowościach i podjętych działaniach w tym temacie.

W ramach funkcjonowania systemu szybkiego ostrzeżenia o niebezpiecznej żywności i paszy w 2020r przeprowadzono 39 kontroli sanitarnych w zakresie sprawdzenia obecności na rynku zakwestionowanej żywności, w trakcie których nie stwierdzono w obrocie zakwestionowanych produktów.

W 2020 roku kontynuowaliśmy bezpłatne konsultacje w zakresie grzybów świeżych dzikorosnących. Każda osoba która ma wątpliwości co do zebranych przez siebie grzybów może zgłosić się do tutaj. Stacji w celu oceny tych grzybów. W roku ubiegłym w tym celu zgłosiła się jedna osoba – wszystkie przyniesione przez nią grzyby były grzybami jadalnymi.

W ubiegłym roku jedynie przez pierwsze dwa miesiące praca w pionie higieny żywności i żywienia przebiegała zgodnie z ustalonymi harmonogramami. Kolejne miesiące ubiegłego roku to głównie działania przeciwepidemiczne związane z zachorowaniami na covid-19, w które zostali również zaangażowani pracownicy z pionu higieny żywności i żywienia. Jedynie sprawy zatwierdzeń zakładów, interwencje od konsumentów i kontrole środków spożywczych eksportowanych lub importowanych były prowadzone niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomień w tym zakresie.

6. OCENA Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowej realizowane były w oparciu o wytyczne Narodowego Programu Zdrowia i Światowej Organizacji Zdrowia.

Celem tych działań było zapobieganie i zahamowanie rozwoju większości chorób cywilizacyjnych i zakaźnych, poprzez zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zdrowego i aktywnego stylu życia, odżywiania, dbałości o środowisko, w którym żyjemy, unikania ryzykownych zachowań, przestrzegania higieny osobistej.

Na stanowisku Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia zatrudniona jest jedna osoba.

Działalność edukacyjno-oświatowa prowadzona na terenie powiatu kolbuszowskiego skierowana była do wszystkich środowisk.

Ogółem w 2020 r. PPIS w Kolbuszowej realizowała 4 ogólnopolskie programy edukacyjne oraz 8 wojewódzkich programów edukacyjnych.

Ogólna liczba dzieci, młodzieży oraz rodziców objętych edukacją programową to **6001** osób.

Procentowy wskaźnik placówek oświatowych współpracujących z PPIS w Kolbuszowej w ramach działań programowych:

Szkoły średnie – 100%

Szkoły Podstawowe – 61,5%

Przedszkola – 54%

Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadził **15** wizytacji programowych (27 zaplanowanych) w pałcówkach oświatowych realizujących programy edukacyjne. Główną przyczyną małej ilości wizytacji była ogłoszona pandemia i zamknięcie placówek szkolnych.

Poza działaniami programowymi prowadzono działania nieprogramowe, głównie w temacie zakażeń korona wirusem SARS 2.

W tym temacie odbyło się 26 spotkań edukacyjnych z mieszkańcami powiatu.

Działania profilaktyczne związane z epidemią były w większości prowadzone drogą elektroniczną poprzez stronę BIP oraz e-mail, jak również informacje na ten temat na bieżąco były przekazywane przez lokalną prasę.

Ogólnie szacuje się że informacja dotarła do około 60 tys. osób.

7. OCENA Z ZAKRESU SANITARNEGO NADZORU ZAPOBIEGAWCZEGO

Działania prowadzone przez Sanitarny Nadzór Zapobiegawczy podejmowane są w ramach kontroli spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji na wnioski organów administracji lub zainteresowanego podmiotu na poszczególnych etapach realizacji inwestycji. Ich celem jest egzekwowanie rozwiązań gwarantujących zapewnienie standardów, które nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi w środowisku oraz obiektach przeznaczonych na pobyt ludzi. W 2020r. ilość rozpatrywanych spraw była podobna do roku poprzedniego, epidemia Covid19 nie spowodowała spadku inwestycji na terenie powiatu, sprawy były rozpatrywane na bieżąco, w miarę wpływnięcia, były przeprowadzane kontrole obiektów w związku z dopuszczeniem do użytkowania. W 2020 roku ramach działań podejmowanych w obszarze objętym działaniem Sanitarnego Nadzoru Zapobiegawczego prowadzono i rozpatrywano sprawy dotyczące:

1. Opiniowano miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego:

W zakresie tym wydano 11 opinii sanitarnych dotyczących terenów położonych na terenie miasta i Kolbuszowa, gminy Dzikowiec oraz gminy Raniżów opinie te dotyczyły: w 5 - to uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (1 - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, 4 - miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego), 6 - dotyczące opiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (5 – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, 1 - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego). Nie wydawano opinii negatywnych w powyższym zakresie.

2. Opiniowano wnioski, co do potrzeby i zakresu sporządzenia raportów o oddziaływaniu na środowisko:

Rozpatrzono 22 sprawy dotyczące wydania opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Wydano 22 opinii sanitarnych. W 5 przypadkach PPIS w Kolbuszowej stwierdził, że sporządzenie raportu jest wymagane. Przedsięwzięcia te dotyczyły między innymi rozbudowy zakładu tworzyw sztucznych, instalacji do lakierowania detali meblowych, eksploatacji surowców ilastych. Opinie, w których nie stwierdzono potrzeby sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko dotyczyły między innymi: rozbudowy dróg gminnych, budowy elektrowni fotowoltaicznych, budowy budynków mieszkalnych.

3. Uzgadnianie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięć:

W 2020 roku wydawano 1 opinię, dotyczącą zakładu produkcyjno-magazynowego w miejscowości Kolbuszowa.

4. Opiniowanie projektów budowlanych:

W 2020r. PPIS w Kolbuszowej zaopiniował pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 4 projekty, w tym:

- 3 projekty budowlane: budowa budynku biurowo-magazynowego, zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczo-garażowego na usługowo-gastronomiczny, zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na budynek handlowo-usługowy oraz 1 projekt technologiczny rozwiązań funkcjonalnych kuchni i zaplecza gastronomicznego.

Liczba wydanych opinii pozostała na poziomie z roku ubiegłego.

5. Kontrole obiektów budowlanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania.

Przeprowadzono 8 kontroli w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych i sprawdzenia zgodności ich wykonania z projektem budowlanym. Były to między innymi obiekty handlowo - usługowe, zakłady produkcyjne, dom seniora. Nie wnoszono sprzeciwu w związku z dopuszczeniem tych obiektów do użytkowania.

6. Wyrażanie zgód na odstępstwa wynikające z kompetencji PPIS:

W 2020 roku do PPIS w Kolbuszowej wpłynął 1 wniosek o wydanie zgody na odstępstwa wynikające z kompetencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Dotyczył on wydania zgody na zastosowanie pieca na paliwo stałe- pieca do wypieku pizzy opalanego drewnem. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie.

W ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2020 roku przeprowadzono 8 kontroli, wydano 13 decyzji oraz wydano 52 opinie sanitarne.